

KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

Den Haag, 3 oktober 2022

Betreft: inbreng gerechtsdeurwaarders commissiedebat Juridische beroepen

Geacht Kamerlid,

Op 6 oktober vindt het commissiedebat Juridische beroepen plaats. Op de agenda staat de evaluatie en een kabinetsreactie daarop van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG).

Hierbij willen wij u graag een aantal zaken meegeven die onderdeel van gesprek kunnen zijn.

Allereerst zijn we het met de minister eens dat de evaluatie er voor de KBvG een is 'om met trots op terug te kijken'. We zien uit naar de samenwerking met de minister de komende jaren bij de uitwerking van het convenant dat wij met zijn voorganger sloten.

Vroegsignalering

In de kabinetsreactie erkent de minister dat de gerechtsdeurwaarders met beide benen in de samenleving staan.¹ In de bijna 2 miljoen huisbezoeken die we jaarlijks afleggen, zien we hoe het eraan toegaat achter de voordeur bij mensen met schulden. En zoals uw Kamer weet, is de financiële situatie van steeds meer burgers en gezinnen in Nederland zorgelijk.

Signalen van betalingsproblemen zien wij als gerechtsdeurwaarders al vroeg. Momenteel zien wij dat mensen hun vaste lasten zo lang mogelijk doorbetalen. Betaling van incidentele rekeningen stellen ze uit. Wij constateren dat steeds meer schuldenaren om een betalingsregeling vragen, in plaats van de vordering meteen te voldoen. Een eerste teken van de oplopende financiële stress in het land.

Dit geeft overigens te denken over de vroegsignalering die momenteel opgezet is. Sinds de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening aangepast is, zet de wetgever haar kaarten op de grote schuldeisers als woningcorporaties, energiebedrijven en zorgverzekeraars. Door beginnende betalingsachterstanden te melden bij gemeenten, spelen zij een sleutelrol in de vroegsignalering. Onze ervaring is echter dat mensen in financiële problemen als laatste stoppen met het betalen van woon- en energiekosten. Dat wijst erop dat de signalen uit de aanpassing van de Wgs mogelijk gebrekkige indicatoren zijn voor oplopende betalingsproblemen.

Als gerechtsdeurwaarders hebben wij beginnende problemen veel eerder op de radar. Deze informatie kan beter benut worden voor vroegsignalering - en we zijn graag bereid deze te delen met gemeenten. In de kabinetsreactie geeft de minister al aan dat de gerechtsdeurwaarder 'de positie en de middelen heeft om data te controleren en het persoonlijke gesprek aan te gaan'. Hij pleit voor een 'regierol'² voor de gerechtsdeurwaarder. U zou de minister kunnen vragen hoe de visie van het

¹ Uit kamerstuk 35 925 VI nr 155. Brief van de minister voor Rechtsbescherming dd 29 juni 2022. Citaat: "Juist de gerechtsdeurwaarder heeft naast de wettelijke taak ook een maatschappelijke rol en ziet als een van de weinigen hoe de situatie is bij een burger als er een dagvaarding of exploit wordt uitgebracht en heeft de positie en de middelen om data te controleren en het persoonlijke gesprek aan te gaan alvorens stappen door een schuldeiser worden genomen."

² Uit kamerstuk 35 925 VI nr 155. Brief van de minister voor Rechtsbescherming dd 29 juni 2022. Citaat: "Samen met de minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen kijk ik hoe de gerechtsdeurwaarder de regierol heeft en ingezet kan worden om bijvoorbeeld actief iemand door te verwijzen naar gemeentelijke schuldhulp of te helpen met (problematische) schulden."

kabinet is op het betrekken van gerechtsdeurwaarders bij vroegsignalering en welke acties hij en zijn collega minister Schouten gaan ondernemen om dit uit te werken.

Preventie

De vroegsignalering is één van de belangrijke maatschappelijke taken die de gerechtsdeurwaarder in toenemende mate vervult, naast de bekende wettelijke taken. Het probleem is dat tegenover deze werkzaamheden momenteel geen redelijke vergoeding staat. Niet voor niets vindt de minister het tijd voor een 'herbezinning' op de ambtelijke rol van gerechtsdeurwaarders.

In de praktijk zoeken gerechtsdeurwaarders vaak naar oplossingen om zonder ambtshandelingen, zoals beslaglegging en ontruiming, tot afbetaling van schulden te komen. Zo zijn er in 2021 van de 7.700 aangezegde ontruiming 4.600 vermeden. Voor deze werkzaamheden is echter geen vergoeding opgenomen. Een sociaal tarief voor preventieve handelingen zou meer balans in het stelsel brengen.

De minister schrijft dat dit sociaal tarief een speerpunt is voor de komende jaren. U zou de minister kunnen vragen welke planning hij daarbij voor ogen ziet. Wij voeren het gesprek hierover samen met de ketenpartners op het ministerie, wij zien uit naar een voortvarend vervolg van die gesprekken.

Financiering toezicht en tuchtrecht

In de kabinetsreactie kondigt de minister een evaluatie aan van de financiering van het toezicht en tuchtrecht. Deze moet voor het einde van dit kalenderjaar verschijnen. Als KBvG zien wij reikhalzend uit naar dit rapport. Principeel is de KBvG van mening dat toezicht en tuchtrecht onafhankelijk moeten zijn - en daarom ook publiek gefinancierd. Maar er is ook een praktische reden waarom wij kritisch zijn op het huidige model.

Gerechtsdeurwaarders betalen voor hun eigen toezicht en tuchtrecht, met een vaste jaarlijkse bijdrage. Dit beleid is geënt op het systeem dat ook bij het notariaat ingesteld is. Een wezenlijk verschil tussen notarissen en gerechtsdeurwaarders is echter dat eerstgenoemden de kosten voor toezicht en tuchtrecht kunnen doorberekenen in hun tarieven. Gerechtsdeurwaarders kunnen dit niet. Trend is dat de kosten voor tuchtrecht en toezicht stijgen in een sector die krimpt en onder druk staat. Zo komt de kwaliteit van de dienstverlening onder druk te staan.

U kunt de minister vragen welke vragen voor hem belangrijk zijn bij de evaluatie van het toezicht en tuchtrecht.

Tot slot

'Deurwaarders zijn altijd nodig.' schrijft minister Weerwind in de kabinetsreactie. 'Zij zijn de schakel tussen alle partijen: van de rechtspraak tot de bedrijven en de burgers'. Wij zijn blij dat dit het centrale uitgangspunt is voor de minister. In een tijd dat burgers geconfronteerd worden met oplopende energierekeningen en stijgende prijzen voor levensonderhoud, verandert de rol van de gerechtsdeurwaarder. Het stelsel zal de komende tijd aan de maatschappelijke werkelijkheid aangepast moeten worden. Daarover denken wij graag met uw Kamer en het kabinet mee.

We zijn altijd bereid tot een nadere toelichting op deze brief. U kunt hiervoor contact opnemen met onze directeur, Karen Weisfelt, via kbvg@kbvg.nl of op 06-43271748.

Met vriendelijke groet,
Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders

Chris Bakhuis, voorzitter